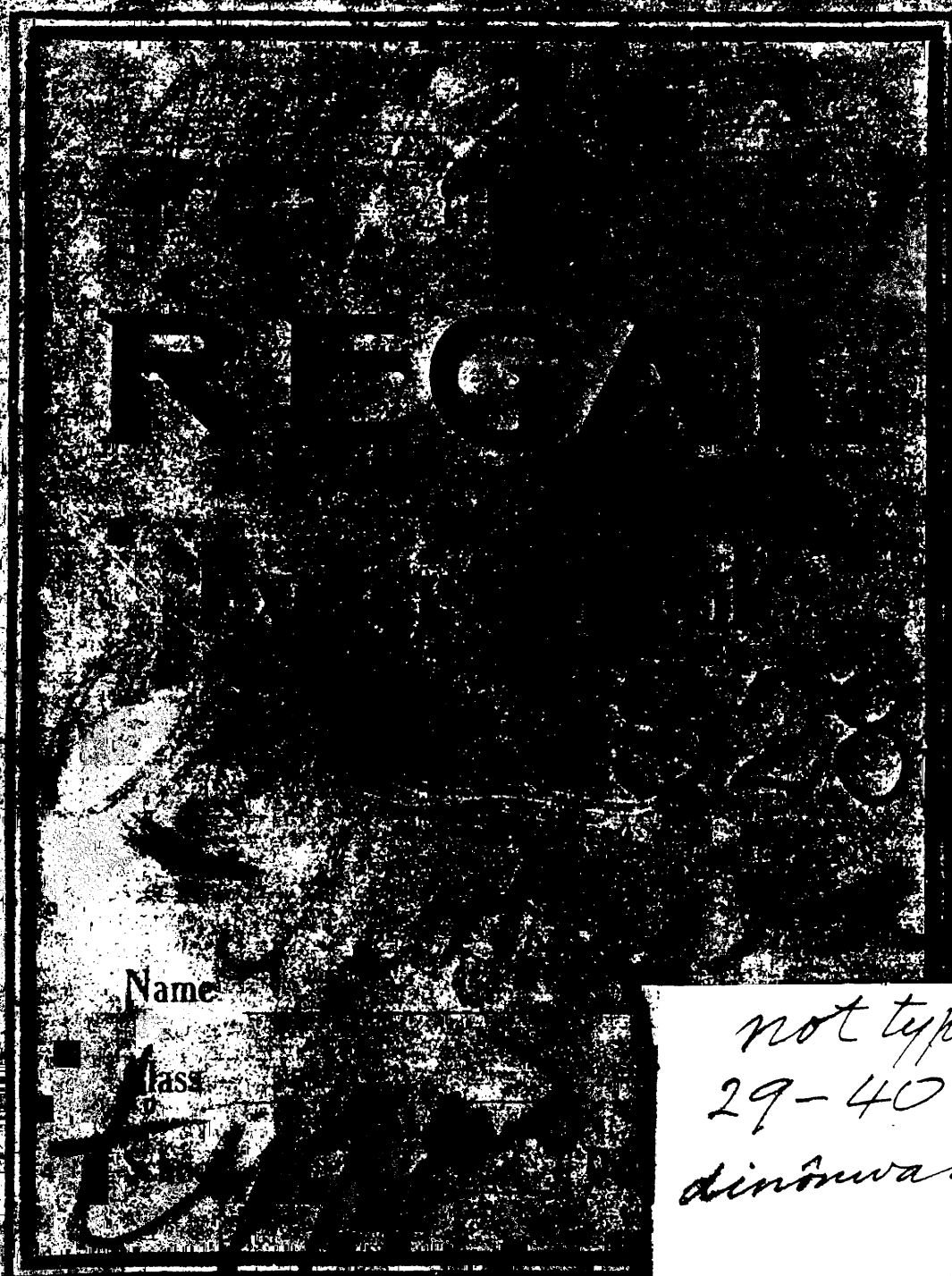

7/11/40
(29-40)

not typed
29-40
dinonwane

#Molato wa Sedomana.) K34/57
 P.P. 1-40
 Ebe ele wa xo bolaya dipudi,
 gena ebe ere ga aya nokeng
 atloge le masosana a/thaka
 tša/xaxoexohlapa le bona
 mme ye re xe ba hlapa ka
 nokeng ke dipudi diwela
 Nokeng a laele Masosana xore
 ba tsware engwe xoba tse di
 ngwe xore di bolawe batjje
 di nawa tša tsona qdiva byalo
 xa ntši xofihla xe Babiroa
 ba/xopya baba baišha molato xo
 tatase, mokgalabye asehlokomela.
 ba tla q xape le xape xofihlala
 are xolokile xona fao a thoma
 mo divo wa serotwana xofihla
 ase fetsa abone gore setla moleka
 na xe ale kaxare xa sona.

1-40*

Rec. 7/38

20

K34/57

C Mohwasa¹

Tšū melōkō ya bu Bivira.

2 Meloko ea setshaba la babiroa eapela be
 2 ebe emehlano. S'e.

3 1 Ke Kobe ena ebe le motho ea beile ~~le~~ goaba
 42 dinaga.

2 Ke Makhura (ea) a hlogana le Mogoba
 52 ge go tswa borwa laea thoka ea
 le boea. ebe go nqa ea (north) batsela
 dinoka laea gona kwa ba huetsa
 naga engoe ena se beng la eona
 eleng Bakgalaka. kamolego omobots
 e. bakgosela naga fao ebe. (Rhodesia)
 Ke ge mongwa bona Babiroa eleng
 Kgosi a boea le Kobe le Maela le Legon
 batla fano Transvaal, Makhura ashala
 a ba le ba a bababeai baba shumana
 Ke Sedomana, le Snalesae
 Kagobane melao ebe ebe bothata mathomo
 ng. Babiroa babega morwa oa Makhura
 oa ka mekgoa eago sefoko gore a boia o e
 efela ditabeng kamoka ritatage amotile
 zole, adira gore a pholoshoe matsozong.

a sešhaba atoibisa Ba ga Makhura
 gore nkemeleny. Kekwele polelofōa lena
 Adina Serotoana ka Mokyōa wa sešh
 go goatla le tsatsi la gore ditaba dika
 boleloa atla le moroa esale bošigo kgo
 ny. Amotsentōa ka gare kgasona tsatsi
 la hlaba, Kgoro ea tlala babiroa
 Kamo Makhura a ema are golokile
 Babiroa hlagishany dipelaelo goa
 fetola setshaba. Bare Makhura a tsebele
 ogetla ka lere ^{ndlemer} latoisi sehlag sehlako
 a roele morodū. kaas babe bareta
 mong oa bona. go hāfetola kgosi phetolo
 ea re ngoana wa kgosi orefeletsa
 thoto kgosi a phaphatha seroto are
 ka polelo e agabo are. ^(manti) ntlodo onogwa
 fao ga sefetola ke gore Seroto oeatloa
 na. kamoraga ditaba tōafela
 kga gore otlobolaoa. goa beoa
 le tsatsi. Kgosi ka gore obole moroa
 oagage a motsibisa ditaba tse are
 gotloga ka byēna bošigo tō byo
 ogethe dikgomo tsa Mathole le thaka.

ny da

to a gago masoqana le basetsana letsabe-
 le moše o laoa noka ea shasni le hono ke
 zona. Boundary ea Bechuanaland le Rhodesia
 le soqana la ~~to~~ dira ka taelo ea ~~no~~ ~~gala~~
 bye batloga ba toela noka ~~ba~~ ~~atsetse~~
 gore gal atsetse noka eo bakadula
 goatla le tsatsi la go re a bolaa ve;
 ge batlile Kgore etletse batho goa rong
 oa. motho go es tsocha le soqana ba huetša
 ele gale bathomo go nyaka le gorata
 go tsel'a gore na oile ka e taba eago
 tlaba Masoqana Basetsana matholega
 gona Masoqana akae? ~~baso~~ Basetsana akae
 akae? dikgomo dikae? bashala dikgomo
 le batho mo aap kabele tšebheleho
 basepela Seriba saletsoatsi/batihla
~~ba~~ ba huetša ele gale ba hlallogile
 yoka. gonamo goa bolelo sebi oa
 bare (Tshaboka + sha shie) gago betolo
 ke gore le toale ngwana le ^{le} selama
 le gaper kabesegore ke noka e.
 gona faqoa toa toa leina la
 Sekoba

2 Sekoba

Bare kesekoba Merole akeko.
 Meroadu ashala le eona
 bona bagasekoba ke bona bana
 bangwana oa Makhura Sedomana
 Lelehono ga baikana ba' ka sekobe
 ka Sedomanana a ngoko. lehono
 bona ba' bagasekoba badula
 dithabeng tse barego ke Mabyeng
 ga Sekoba lefaseng labaga
 Manquato. gona fao gobusha
 ngoana oapele elege hlogo e bona
 elege Madikwe. Makhura shala go
 na kwa lefaseng le a lefelo go
 ke Mogolo a ge Kgosi Taucatswala

3 Mohwasa

Golona leloke le Mohwasa eal ba ngoana
 oa Sekoba wa Mafelole Sekoba kago
 vata ~~ngwana~~ ngoana wa botšofadi bya ga
 goe amoja naga gore a bushé dithaba
 thoko ea Bosubela tsatsi. Mo lelehono
 barego ke Bolopela. ge ba ga Mohwasa
 veta naga eo bare ke. Ga bonene
 bolopela Magobe a bana deng. efela
 ke gore lego batho bokhuparetsa ka seati

1a

ke gove Batho bagona ebe ese bal antsi fela batse
 gohlabana katoatši leny Baga Mangwato elego
 Batsoana tsamasa ba thoba ditšomso by
 thoba tsaga Mohwasa fela diele tsabala gobane
 Babe bara le poho entso eo elego sepeko
 Sabona gamogo leditšomšo thaka ea
 masogana ea ditla kafa le kafa diaga
 -piao ke masona gove ketsa bona
 ka mo le tselang emehleng ea dintoa
 go atla mafelelo a ditaba poho entso
 ga di empele pafetela kafa le kafa
 kakoba motho ka lepele / gona faa Baga
 Mangwato ba gobole gove leny baditšomšo
 ditšomšo ba kgaufi baditšogela
 ka eona nako go bafa naga go leina
 bare ke Mashia dieme gona fao leha
 gona le Mmoo omogolo bare ke gara
 peng ara Mashia dieme

Ngoana

eomonyana kg ka Morago eaba Moshasha
 nbe le ena ke ngoana wa sekola
 a Selebo bon sangwako byaleka
 Mohwasa aselebo sangwako
 ena Moshashampe le Mapaea le Mollabane

kebona babega badula le Mochwana
bona baloalo ke sekoba

Makala ena ke ngoana oa Makhura
agethela naga ke sekoba gona fao
dithabeng toa ~~to~~ natses thoko ea
north; gona fao Mabyeng adula
lemoroa oantatage pudupedi
a makala gona ~~ka~~ bona ba
batlogetse Makhura gona kwa
Nageng ela ea (north) leboa elega
(Rhodesia) gona gobusha Kgosi
Mare Makhura. gona fao sehlopeng
se saga Makhura Baipitsa kadi
hlopa fela baseke batlogile leina
la bona. diklopeng tse baipitsa ka
di kgomo dikorong tse ebile
ea Mare Makhura. Kobatoe la manakedi
la maphiri ebo goabo elaba le kgomo
Shakeng eatsoqa eduma rama: eaba
eaga Thobolong ea Mamodikoe ~~apina~~
Aphosia: ngoana eona Mongoe oaloka
atloga (North Rhodesia)

agoerane le matebele leina laqagoe-
ke Kgoatalala ena asepele le matebele
bamofa leina la gore ena ke Moselesele
oane Kgosi. ~~Mselele~~

(Mselele oyo rikosi) kabetebele

kagobana ge abona dikegomo
a batsibisa ditaba kamoka
tse a di bonego le tse a di bona

ng.

gape gona mo gona le melokonyana
fela kgago beu enge gaese eona ea
gamakhuna gape gona fa goatsos

Nounatlala.

Mounatlala ena adula ditaba
ka nga ea Bosubela tsatsi ditabeng
tša ~~ke~~ Lepokole gona fao ba thopya ke
Batswana badula mabaka
amatebele gotlogatso goa ~~timella~~
timella polelo eabona ea selir oa
baitluta setswana badula le batswana
fao leho no go agiloeqo mo setimela
Sekhutsang gona blego Palapye ~~Rd.~~
Bona baga mangwato babalokolola

Mankqa

Gaele ba ga Mankqa ke ba
 Leeba ke ba bina nare
 Gaele bona ba, gare lebele
 ke sehlopa sa ba twileng
 go ba mapena ke dina nare
 Mme bona ba thile le ba ga
 Maunatla ga ba etha Moko
 mo di thabeng tsa Blauburg
 Gape ga ba ga Maunatla
 ba gomela mora go kwa
 (Bechuanaland) ba ba nqo ba
 ile ba sala goa sepela ba
 sellopa # sa ga Ramogoba
 bona bona ke batho ba
 phetso go ka thase ga pusho ea
 Maunatla le Mankqa

Ba ga legon bona ke se hlopha se tlogileng
 ge Babiroa ba dutse kuiteng ea noka paodi
 mo thabaneeng e bitsoago Bolopela, Bona ba
 ba ga legon ke babina-nare le bona,
 ge ba tloga Bolopela ba tšela noka ea
 odi, baea Moše ola lefaseng la
 (Bechuanaland Protectorate) ba dulamo
 gofago le di thabana, gomme thabana
 tseo badijela leina bare ke Mmalegong
 fao bafeditse dilemo tse di ntši gona
 gape ba dirile mediro e mentši
 fao go busha Kgosi ea bona bare ke
 Rakwena goa di roa dikomana
 ka gobane ebe ese tsoanelo gore erege
 Kgosi ea bona Tauatswala ana
 le komana le bona ba be le cona, ba go
 Kgoši. gomme Kgoši a bitša pitso e kgolo.
 goatla batho ka moka gomme
 ba tšibisoa gore tse bang vena le baeng
 ba ga tangoane a lena ba romiloe
 ke Rakwena ore okgopela
 komana. ditaba tsa bakgalabyeng
 le gona ka la Mafelelo bagopola

Mafase gore ge re samofe otlala
la hlega. ka gobane ga re mofile
komana re mofile sethongoa sa bogosi
bya rena gona fao a fiwa komana
gona fao ba fa ena legon sevele bare
ke Rakwana noe la

Mafotlo ashale segolo gase solle
bo dibeng. gona fao goa tswa
lesika le lengoe

Rapatse

Baga raphatse ea legon. bana ba
ke bana ba legon wa pele ke
kuena wa bobedi patse. wa boraro
ebile motshosa gomme mo go patse
ena a ba le bana ka morago
bana ba gagoe^{ba} re gobona rena
re ba ga raphatse ea legong

Motshosa

mo go motshosa ena are kenwa
motshosa a legon. gonamo lesikeng
le goa tswa lesika gape

Matlakala

Mo go matlakala le ena ke e m ongoe
wa bana ba legon gomme leho
masika a ke a magolo ka more a
badilego ka gona

batho ba ke qe base le Maleqong.
 gomme goboea kega bona base boe kamoka,
 Lehono sehlopha sese nqwe sesale gona kwa
 lefaseng la batsoana (Bechuanaland protectorate)
 Banoa Mokeng ea Mohloutsi pushong
 ea Madikwe sekoba. Baba nqwe ba boile
 ka le baka laqe Bagamengato baseno
 lokolla mapena Maunatla aba khumana
 gona. Dithabeng tsa ma legong atla
 le bona Mono Transvaal bona batlogela
 Maunatla mokwena, dithabeng tsa
 Blaauwberg le bona qabe gona mo
 dithabeng tseo, badula dithaba ka riga
 ea Boroa ena ka riga ea leboea (north)
 ka lona le ba ka leo keqe gobusha
 ntatage se vetse. keqe badutse
 kuting ea noka ea Bohloko
 ke gona fao Bahlakane gole nqwana
 oa Kgosi Taweatswala gomme babushoa
 ke ena leina la Kgosi eo ke ngako
 a motlepa ka lona lebaka leo keqe
 me busha ea baba shoen e ba. Tametse
 gomme ena nqwana a Kgosi at sibisa batho

are a r eeng gae Babiroa bona
 bare tena resadibona ena
 atloga ana le se hlopha ba ea
 ngoala, gom me ba dula di
 thaba ka bollabatsatsi gom me
 kabaka la gobane me busho ea
 babashoen e batametse adula
 lesome lamengoaga le mentso e
 mehlano (15 years) Mo (District
 Zoutpansberg) kege baga le qou
 ba mitsa gore re rata gore ka
 naga kege atlogela bo va dipolase,
 gorekwa naga ea Germark e kgaufi
 le di thaba tsamakegabeng
 kalona lebaka leo ke ge go busha
 Seretse ka noshi

Motabo

Sp...
 ...
 ...
 ...
 ...

...
 ...
 ...
 ...
 ...

Baga motabo le bona ke ba bi
 nate. gaele bona bagozane le
 babiroa kalebaka lela ge Babiroa
 baetsoa nare, eare ge Kgosi a
 feta aena le Maale le Makhura

72 41

28

K34/578

ba ea Bokgalaka ba ga modabo ba shala
 Modithabeng tsa Blaauwberg fao bafuwa
 le ina len le ngoe bare ke ba ga mashala
 a ka gobane basetsi ditaba tsa Blaauwberg
 mo bareng ke sefata sarapanyane
 bona ba dutse fao gagolo gofilla ge
 Kgoši a ba ea Bokgalaka gona fao
 bakhumanwe ke Ma thebele gona
 mme ba tshabela di thabeng
 gomme ka lona le baka leo babushoa
 ke Mogolo o bona Mashala a
 Modabo, gona mo lešikeng le goatsoa
 le ina le le ngoe ele go la ngoana wa
 mashala emonyane ena are, golo
 mono, gare a dula re e khuditse rea feta
 selata Kgoši earena, mme ba mo fa leina
 Makhutja Baga makhutja ke ba tsoileng gona mo lešike
 ng le ga modabo gomme gotloga fao
 ba hlaseloa ke Ma thebele gape ba tshabe
 la di thabeng ka morago ba tloga^{ba} lata
 Kgoši Maimela Tau eatswala ba mokhu-
 mana di thabeng tsa ngoala Kgaofi le noka
 ea Odi mo še ola wa Mokgalakwena

rapanyane

gona faso di thabeng tseo goa
 Shala rapanyane gona adula
 go fihla ga melusho ea babashoew
 eba tamela gomme bona bageša
 na di tshabeng tše di nqwe tsa ba
 kgana nwa gaqolo go kgešitibe.

Iphebe

Baga mphase ke babina nare le bona
 gomme gare le moqe ga botse gore
 bona ke ba lešika lefe gobane sepe
 setsebang, bona ke batho bafego
 bana le Maunatlala katlase ga
 pushe ea Manqwato, gobogeng ga-
 bona ba boile le Maunatlala
 ba ga ogana le bona Mokwena bona
 ba latakgoši Nokeng ea Bosehla
 gona faso goatsoa lešika laga

empyane

Selompyana ngoana oa Mphago wa pele
 lona le ke le sika le tege
 gof gona faso Bosehla baplo gafe
 Kgoši go ea le gina Mohalakhwena
 go fihla le le hona ba sa dutsegona
 Mohalakhwena thabeng ea Sefot

Panlong ena gape ke lesika le lengwe le tsoleng gona
 ka go Mphahle ena (Atga o gona le
 Babiroa Bosehla a ea adula makgabeng
 go tloga makgabeng a ea moletse adula
 go bapa le thaba ea Rita Kalkbank) nokeng
 ea mogadi Mohadi atloga fao atla ~~le~~ lapang
 la mohadi fao akumana ke mebusa ea
 bora dipolase lehora ena ogaofe
 le (Bochem) Senosbaroane mogolegodi
 ntlo tsa go okeloa baloetdi
 gape ke sika labona ba le lengwe leile
 (Bechwanaland Protectorate) ke baga
 mphago gape batho ba gomme bona
 baka tlase ga Batswana fela katlase
 ga Mokgolo oa bona Madikwe Sekoba.
 e a gile go kuting ea noka ea
 Mottloutsi.

Tutsa Qae le ena Tutsa gase minanare
 ena ke motho eo dutsego le babiroa
 ka go tsea mo setsama wa babiroa
 ka gobane bamoratile go ve dule le bona
 ena ara tile ba mofa mosadi gomme
 ena ka noshi Tutsa ke (Beise)

ena adula le ba biroa ka gobane
e le gamalome age

Dikosha

gac le di kosha e ara ebe e le
kgase mina nare gase moila leeba
ena ke mina kolobe gale bona
kgosi a ba tsea abathisa gae
gore adule le bona. Hlolegang.
ea bona ke ba ga Morudu
kgae batho ba gale babe bana le
bohale ba gona go ipopa karoshi
gomme ba fa morudu mosadi
ka fao ena morudu ea mothe wa go
bina dikosha ka morago bare leina
gagae ke dikosha ka gobane e le
mine oa dikosha le le bona ke dikosha

Morula

gale morula ena gase mina nare
gase moila leeba ena odja leeba
ke mina kolobe / bona batho ba ba
ditse le ba biroa ka gofiwa basadi
ke ba biroa / gobane gobe gojefa
kopano ea ditšaba gore mothe oshela
a ka tsea ngwana wa setshaba
gomme a tloge le ena

gobe go dumeloa gore ~~ke~~ ^{ke} oka motse a/fela
 o dule le vena ga qosebyalo oka semotse
 e. ga ele ena o dutse le babiroa ka gore
 ke motso Moklogolo oa bona.

Moremi ga ele Bagamoremi bona ke ba gananoa
 qomme ena afiwa ~~ke~~ Mosadi ke Kgosi
 Tau eatswala ea ka gobane esetsoanela
 ea go tloga afile Mosadi ena ka noshi
 aga go na-fas go fihla le leho.

Mokgaga Bagamokgaga le bona ga se babina nane
 bona ke dikolobe, ba dutse le Babiroa
~~ka~~ ka gonyala bana ba Babiroa
 ga e le Bona ba ga Mokgaga ke
 ba ga Makwaeba Mokgolo wa bona

Makwaeba ke ena Makwaeba. Bona ba bafiwa
 naga ke Kgosi e le go Seepabana ga ba
 neta bare: "Ke Seepabana se ana makwaeba
 gona fa o ba tsoa divipa tse dintsi
 ba ga o gana ga ba bangwe ba ga
 Makwaeba khudugela Moicola wa
 noka ea Odi, bona ba ke babina
 koiwe: Makwaeba² Mokgaga² Likosha²
⁴Morula.

Matlope Gaele bona ba matlope ke ba lesika
bona le' la ba ga nakwaeba le bona
ke babina Kolobe

Thsetlo Ba ga thsetlo bona gase babina nare
ke babina Thšweni bona badutse le
Babiroa ka godumane pushoca
bona

B Mokoko Gae le ba ga Mokoko le bona ga
se babina nare bona ba ke babina
Thou. Bonafgoši oile apafa naga
Kwiteng ea noka ea Mohalakhwena
Thabaneeng e' bafago ke Taupye

Seropa Baga Serope le bona gase babina nare
bona ke babina Thou ke batho bafsoang
le faseng la (Bechuanaland) Bona ke ba
Kaea bona ba thile moroka go falala
gomme bafwa mosadi basadi ke
Basad Babiroa gomme le le lone
basale gona moro

28

K34/57

Tōn Matōte

Moreana

Gaele ba ga Moreana en kgase
 babina nare bona ke babina Kgama
 Gaele bona ke batlokwa batlile fano
 ka gofalala

Moshogo

Moshogo le ena ke mma
 Kgama le ena ke mottokwa

Semen

Gaele ba ga Semen bona ke ke babina
 Thwene bona batlile fanoka go
 Ts'ea Basadi

Kgathi

Gaele ba ga Kgathi le bona gase
 ba babina nare bona ke babina
 Sebata ke di bata bona
 ba dutse le babiroa kaga
 fwa Basadi ke Babiroa

~~MPH~~

Mpya

Gaele ba ga mpya bona ke
 babina nare baila leba
 gaele bona ba ke sehlopha
 se twileng goba ga Legong

Tsipu

Ba ga Tsipu ke ba babina nare
 le bona ke ba sehlopha sona
 se la baila leba ke bona
 babiroa kanama

28

K34/57

ntloba Gaelle ba ga ntloba bona ke babina
 nase bona ke ba ga Motabo tlo
 hlolegong ea bona ke ba ga Krangone
 a ga ba Modabo ke bona ba ile le
 eba. leina la ntate wa bona ke Sebusi
 sa Medabo

Serumula Gaelle ba ga Serumula ke baile leba
 gaele bona ba ga oqana le Babina
 ga babale kwa nokeng ea Boetla
 ba tla go dula gauji le thaba ea
 Blaamberg, ka naga ea Leboca (north)
 Makwenae ho tloga fao tloa lefaseng
 la Bechuanaland ga moqala ba ga
 Sekobai; ga ba go potse naga ea bona
 kwa lefaseng la Bechuanaland dithebe
 tsa Mabyeng! Se ke se seto sa bona
 Serumula sa moloji amosina, kota
 sefale le mollo, di ngoe di lala di
 timile, mothe wa va naka tsafudi
 sedi bone goba tagana, bonnoang
 bo gare ga hlo hlogo. ga
 Gaelle Banna ba Serumula ga ikana
 bare ka selai basadi ba nyanana thasi

Moletsoa

Gaele ba Moletsoa le bona ke babina
 nare bona ke se hlopha sa ba ga
 Seemula bona ke batho ba
 ileng basala ga Kgosie ea bona
 a tloga Seemula ga a ea Bechuan
 basala le Kgosie e Kgole Tseatswala
 ga ba sa dutse Bosekha ke gona
 fao go tswileng leina le la
 Moletsoa, Bane ka gobane a setse
 ditshabeng tsa Blaamberg, ke Moletsoa
 wa Blaamberg.

Seepe

Gaele ba ga Seepe bona gase
 Babina nare bona ke
 babina ba dutse le
 Babinao ka go atapusha
 e bona bona ke ba thokwa

Chula

Gaele ba ga Chula ke babina
 nare bona ka noshia ke ba
 lešika le tswileng gaele mo
 gold Ba bivoa ke batho ba be ba
 Chula nngoa la nke se sete sa

sa bona. Chula le Mohlaka wa
 ngwala. Bona ba gaogane le
 Babiroa ngwala ga ba biroa
 ba gonela Blawberg bona ba
 nyoga noka ea Odi, baka
 Bechuana; gotloga Bechuana
 gofela Bogalaka

Madupo. Gaele ba ga madupo ke bala leba ke
 ba biroa bona kele sika le twile
 gale mi gola ba biroa gaele
 bona ba (ke) baka tangwane
 o-a bona ke ba ga Boloka
 ke bona ba ga madupo

Manaka. Gaele ba ga Manaka ke bona
 ba biroa ke ba ga tangwa-
 ne a ba ga Moeta. Baga
 tangwane a ba ga Manaka
 ke ba ga Mothitsoi
 Manaka ke ena eomonyane go
 Babiroa ba di Kgosi
 ke e a ebe go a gotsa Mollo

a gole wa Kgosi

Moeta ga ele moeta ke ena moetabele
ga Kgosi Bona ba ke babiroa
go sego pelallo di taba kamoo
tsa bogosi di tsebya ke bona
ena moetabele aba le bana
babo bo monnagoe ke
ke Seleka le mohloli
bona ke bana ba monna

Mohloli Moetabele Mollopi Selekia
leina la ntate a masogana a
ke Mabulela ka fao go

Seleka ba vetangosi ea bona bare
ena ke Mabulela pele ga
ngwala mahlape botshi asa
eme a re ba disha badi bone

Seleka bo Mollopi le bo Seleka

Ramogadi ena kewa kgoreca ga moeta
pela ke bona bana ba
Moetabele ga di Kgosi

aela qaele maela ke eononyana
 godikgosi gobane ena Matlomoq
 ke baroa bamona ena le
 Tawatswala. Tawatswala ke
 le Tsuno Maela kempge di
 hlabane ena oga ogane
 le kgosi ga a baelila
 kwa di thabeng tsa
 Blawbing a fiwa naga ea
 Lloona gove abushe gona
 ke gona ga a filoe go leina
 le barego ke motitwane
 maela, gape bare ga tseba
 go dula naga maela odutse
 tolang ea dira odutse
 mekoakwa ileng gape bare
 ke sodi lele go maela sa le
 phusha la tswa nonyana la tswa
 ntsa sa goelala goelala
 gape bare ke kgomo di
 feta maela ga di bona aka
 di bona Molaba aka tse
 Tawatswala, Maela, Makhura,

Ke tsona di hloqotsa
Babiroa

Matsoma Gaele ba Matsoma ke bona ba
baga Lawatswala gaele
bona ba epha leina le la
Matsoma bana ke ba le loko
le la Se biroa ka qorpha
leina le ba ke bona ba Matsom
a Babiroa

Phukhula Gaele phukhula kena
mogolo wa Matsoma a bobiro
ke ena gape phukhula a bobiro

Ramaba kenatamagola a Ramaba
Ke tsona di Kgosana tsa
Babiroa ke ba goma

Masako Gaele Masako ke ena ke tsona
ea ga phukhula ena ke
Masako amata le
Kgono atsoa ngala

Kgabedi

Gaele Kgabedi le ena
ke nwanana oa Kgosi
Motshabi ~~Mothoabi~~ Kgosi
ea boelele bohlango V
matage ebe ele Rakadia
Mothsabi Rakadi atswala
Kgabedi. Keramotlana
o a babirwa

Typed to here

Taueatswala

Ke yena Kgosi ea babirwa
kamoka ~~kamoka~~ ea bona
ke ona mainwadi Kgosi
~~Ma kgotlo~~ di ala ~~di ala~~ dithe dikgolo

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

- 1 Makgato diala ditla direso ga dimafalala
- 2 Byalopye Byalapa Mongwe byalapa baba
- 3 Motsegene angoana Kobe
- 4 Mothsabi ngoana Mothsabi dialago kha
- 5 Ngako a Mothsabi
- 6 Mashika mo hantlewa ga ngako a
- 7 Rakadi a mothsabi sebotlale sa ga ngako
- 8 a a mshaba sebotlale otlonamane
thabeng otlome makgoaseng otlome
okame okame bo ditaku sa
maloba
- 8 Kgoboke
- 9 Sekhuni Salmon
- 10 Meeahabo Samson

10

dinonwane

g Kxale go Kgalaxabe xaxale
manna yo mngwe bare ketmasa
asa le mosati

28

mehleng ya ksale okile ~~wa~~ xwa ba le motse o moxolo
ke bacho ba sepetse ba ile mashemong ya ~~29~~ 29
setse bana ba sala ~~ba~~ ba tloxa

~~Bashimana le Basetsana ba thibe maso xana le basetsana~~
ba peputse Banana

baloa. xoco sele moselo o ba teng ke moroberobe

K34/57 jula ea na - ba thopa ka moka. Mosetsana

eloa. yo mongwe are nkase mollo ithsekse
oka seithsekse oka s na? ba xana

mohoba. bare oka seithsekse ena are
mollo ithsekse wa ithsekse

ka xobane ~~xosena~~ diksong dibe

di se xona, are g x e nka re

diksong ithwalele di ka ithwalele

fao bare xo yena bare bol' bolela

he, mma! are diksong

ithwalele tsa ithwalele ba

xotsa mollo ka tona, ba dula.

Xape are mothopa ika kse mothopa

wa ikaksa a tse na le bona

xo a tla madimoleakwa a kopela

di thobe are ke nyaka thobe

ba a fa ka etese xofihle difela

ka moka xape a kopela

dithavi tsa bana apetsa

aba a sutla mothopa o baleng

ka teng

ba sala ksa kala xotlosa fao
 Masoxana le base tsana ba thoma
 xo opela košha bare

Nong ya borwa Kxolo Kxolo. tla
 e tla otsee Madimo a madya
 batho; tla otsee Malootsa diepe.

ya tla ya dula fase eare le
 itswarelele ka mafofa a
 manyane a masolo le ka
 wa ba dumela mo setsana
 yola wa xo diramollo axana
 a nyatsa ena le babangwe
 ba itswarelele ka a masolo
 ba wa ya dula moong o
 moxolo ba tla ba namela
 ba ye tswara xape xoatla
 m adimo le akwa

28

K34/57

Bats basetsana ba thoma xo opela
bare. Banenyana kononang
exang meetse leise kwa
xo ba lime le se tlo le le bile
ke nong mpwa erwele
Mabalana kamolomo mokxalla
e bile e bile maruthuthela tuthu.

Madimo a thoma xoringing
moo xa antse a ringina moo
moshimanyana are more tlakana
moo wa tlakana madimo a fosa
le sumo le sumo la waxape a fosa.
mpya le yona ya wa nonyana
ya tloxa b le bana madimo asala
a rema moo wa wa fase a
khumana xosena mocho. yare
xe nonyana ye filla xae
xoa tla mosadi yare yena
nyakele batho. batho bare tla
yare ~~AD~~ ntlotsing ka letsoken
le makhura ke tlo lefa bana be
lena. basadi ba^{tla} kamakhura

ba ye tlotsa mosadi yomongwe
 a nyatsa a ethsela kamelora
 are e raloka ka bana barua
 ba timetse a yethselamelora
 ya emisa dipeko tsa yona
 xoa tswa bana kamokaxaese yola
 mmaxe anyaditseng ya tlosa
 ka yena ya re ~~yex~~^{yle} xodimoya
 moleso a wa a hwa ke xe
 batho ba mosola bare obone ke
 xo nyatsa xa xa xo. batho ba
 ntōi kaomo ba efa Nonyana
 ya xo tliša bana ba beng ba
 timetse

(2) xobe xole mošetana a loala xe batho
 ba ya masemong ashale a apea
 maxobe a apella pitsi ya nasa
 Makonele are xofihla anomele
 sehlae aseno beya metsi are
 Amese nkoti pitsi e yere
 utloa utloa nywana oabatho

nkoti koti xana faomotho yo
 mongoe amotlo a a botsa
 kxa etsadi ya Mosetsana.
 Lesoxana a tsear. ~~st~~ sethunya aeo
 e la le la a ebisa byale ka
 ma Mosetsana ana le le Sapela,
 thelametse ana le le ~~the~~ klaswe
 a ebisa xape byale ka Mosetsana
 ya the a ethuntsa ea hwa
 Mosetsana a dira maxobe aisa
 a ebisa are ~~ama~~ amesela nkoti
 a dira xape xape ya setle
 a isha malle kwa le kwa a bona
 ehile. Apy Aphzanya Maxobe

- ③ Xobe xole Mosetsana a lela
 ngwana. xa batho baile mashemang
~~te~~ e re xe batho ba boya
 ba bitse Mosetsana leina
 la xaxoe bare ke serapela
 a bitse are Serapela tliisa
 ngwanake a name mathema
 ohle a boile a tliisa ngwana

ngwana a name: ka tšati le
 le ngwe Serapela a bolaya ngwana
 a mo apes ka pitša ya re re
~~ma~~ Mmangwakwa a fihla
 Serapela a tšea nama afa
 Mma Ngwakanana: Mangwakanana
 a dja. ya re re mma ngwakanana
 a djele a bitša Serapele a re
 §

Serapela: Tšisa ngwanake
 a name ena a fetola a re
 Ngwakanana re molele bohle
 wa ba wa re nama ya xaxoe
 e bosana byang ngwana re
 molele bohle wa ba wa rwa
 le moro wa xaxoe.

4) Kaale xobe xole moksakho
 a thosa xae motšerare a ya
 moro song. a tšwaroa ke
 moksau a thoma xonyaka
 meetse akhumana moksobe
 o moksolo. o rwanang diphoofolo

ts'ohle a thoma xorwa meetse ale
 a mokaobe a ~~fo~~^a~~le~~ kaopa
 ohe aba a paleloa ke xosepela
 adula xona fao xa a dutse ke wa
 tla mutla ware meetse a kaena?
 a fetola are meetse a nwele kenna
 thanthahane a lebelo xape xwa tla
 phuthi le sona ya re meetse akae?
 a efetola byale ka xe afetole
 Mmutla xape dibata le tsona
 tso thoma ka phukubye xosa
 xo nkwe di ntse di botsisa
 swa tla Tau ya pele ya re meetse
 aile swa kaena? a fetola are
 meetse anwele kenna
 thanthahane ya lebelo. xoa tla
 Tau ya bobedi ya botsisa
 byale ka ya pele mokaekolo
 a fetola byale ka pele Tau
 yela ya metsa mokaekolo.
 kamoraso ngwana wa mokaekolo
 a shala alla are se se lleso
~~xosetle~~ mma a se tle se dye

Lesoana ba botisa lea lesa
 botisa xwa tla Tau ea pele ya
 re nna Mmaso se ya modja
 o ~~le~~ ~~le~~ le llwe ke selo sa maboya
 sa mahlo a Makhuibidu a tuka
 mollo xwa tla yona ya xo
 dya Moksekolo ya bolela byale
 ka ya pele Lesoana la tsa
 selepe la e rema ka sora
 Moksekolo atswa Maleng
a Tau

5) Xobe xole banna yomongwe ana le ya
 ongwengwe ^{ana} le Mpya ya xasoe. ba tloxa ba
 ya xo tsoma. xe ba tsoma ba
 bolaya tlutlwa. ~~ese~~ easenoni.
 Bare are ~~soban~~. Sobaneng rori
 xo nonne mangxo nonne nkwata??
 xona fao ba bolaya Nkwata la tsa
 di nana tsa xaxwe. ba tsamaea
 xe ba ntse ba tsamaea mpya ya xaxwe
 thoma xo opela ya re

Huhu Huhu lale re ile veilo tsona
 ra bolaya Thutlwa Thutlwa yase
 none: Huhu Huhu la le veile veilo tsona
 ra bolaya ~~Ho~~ Thutlwa ~~Thutlwa~~
 Thutlwa ya senone.

xo tloxa fao banna bare na
 mpya ye reng? Ka xobane mpya
 ebe esetse moraso ya thoma xape
 byale ka pele. ba e bitisa ~~ba~~ ya
 tla ba ye bolaea. xape xe ba
 ntse ~~to~~ basepela ba e kwa xape
 ye opela byale ka pele
 ba e bitisa ba e xoteletsa mollo
 ba e loka molong. ba tlosa xe ba
 fihla ~~gae~~ xae ba ekwa xape ella
 byale ka pele ba thoma xo-tlosa bare
 xa re ka oxaneng. ba ka oxana
 mongwe le mongwe a ea xa xa bo
 mpya le yona xa yona etsamala
 ye opela ya dula ka xae, ya thoma
 xape. Baba bare na mpya e reng?
 Ba e hlokomela, ya thoma xape. Ba
 ba ba ya xobotsisa xore nna kwato

okaena? Bona baxanetsa le bona
 bare le tloile na eokaena?
 xo ya bonala xore le molaile
 byale ka xempya ye Opetse
 xo tloxa fao le bona ba bolawa

(6) Xobe xole monna ana le basadi
 ba babedi. Momotse wa xaxoe
 xona le sehlare sesesolo sena
 le bana me sesa llewe. ka
 tsatsi le le nqwe monna are xo
 basadi ba xaxoe ke saya byalweng
 leina la monna e be ele patla -
 A. Mokoma. are ale byalweng
 basadi ba sala ba e dya sehlare
 xa e sale xana kwa ma byalweng
~~xwa tla nnyana~~ fao basadi bakwa.
 xa le xona kwa xwa tla nnyana
 ya dula xo dimo xa ntlo yeo xona
 le xo byalwa
 ya thoma xo opela ya re

Patla a mokoma oya bitswa kwa xae

28

28 K34/57

Basadi ba Patla a mokoma ba huile
 bafedile Patla a mokoma. ke se
 batho ba bitsa patla bare ekwa
 nonyana ena are na entsebelo
 kae? Bona bare ekwa xore ereng.
 are xa ke theletse a ba a theletse.
 A tloxa a ya xae a khumana
 xole byalo. a ba fa sehlare ba
 tsoa are leseke la boelela q,
 xape la dya sehlare se.
 ke sa tloxa xape.
 Basadi ba shala ba edya
 sehlare ba hwa nonyana
 ya boelela xape xona kwa
 xoyo motsibisa ya fihla
 ya dula xodimo xantlo
~~ya~~ ya opela byale kapele xotloxa
 fao patla a mokoma aseke
 a phakisa sa fihla xae a hwetsa
 ba huile a ba isha Ma bitleng
 ka moraso a tse a mosadi yo
 mongwe a thoma xotua
 di mpya

a tsona ka tsona. ka tsatsi lele
 xe a tsona akwa di Kxoba
 ena are ke phofole anthe di
 Kxoba e ngwe ya tsona a ye bol
 a e bua a ya le yona x
 mosadi a e a pea baedy
 ka tsatsi le le ngwe a ya xo tso
 xape xa filla thsemang dimpya
 tsa bolaya Nonyana engwe
 a etsea a etloba mafafa
 a khumana e nonne are xa ke
 le yona xae mosadi a ka tlo
 a ndyela yona a thsexamol
 a ye beshu a ye dya xa mon
 xa adutse le mosadi a kwa non
 ella maleng ~~sa~~ mosadi are
 molato keeng o sa thaxala le ho
 obile olla dille ka maleng olle
 engna? Are ke lle nonyana
 ya xotto xo nona ya lla
 xofilla e mola
 maleng xofilla e molaya

End. S. 28.